

Szálasi vagy Einstein

EÖRSI ISTVÁN

Gyurcsány Ferenc akkor nyert jelentős ütközetet, amikor egy pillanatra elfelejtette, hogy a Kádár-korszakot követő szocialisták hagyományosan szégyellik baloldali világnézetüket. A kettős népszavazásra gondolok. Aki nem akarja, hogy minden, hazánk határain kívül élő magyar származású személy áttelepülés nélkül magyar állampolgár lehessen, és ily módon például ötven évre biztosítva legyen a magyar parlamentben a jobboldali többség, az nem jó magyar, sőt, hazaáruló. Úgy látszott, hogy a jobboldal és gátlástalan vezére ezt az ökörséget valóban elhitette a lakossággal. De Gyurcsánynak, pipogya pártja sok vezetőjével szembeszegülve, volt bátorsága ahhoz, hogy fellépjen ez ellen, és kiderült, hogy a választóknak csak húsz százaléka nem fúj egy követ a „hazaárulókkal”. A választás előtti televíziós vitán, ahol a miniszterelnök Tótkés Lászlóval, Duray Miklóssal és Ágoston Andrással szemben védte meg nagy fölénnyel álláspontját, az utolsó szó jogán tartott beszédében elakadt, majd egész addigi vonalvezetésével szemben nem arra kérte a lakosságot, hogy szavazzon „Nem!”-mel, hanem csak arra, hogy ne menjen el szavazni. Ekkor éreztem meg először a bizonytalanságot Gyurcsány ellenállása mögött: rossz lelkiismerettel hirdeti, amit helyesnek tart. Elhiszi, hogy a jobboldali kórus beleszuggeralja a felbőszített szavazókba: amit ő képvisel, árt a magyar népnek.

Nem sorolom itt föl Gyurcsány azon megnyilvánulásait, melyek már jelezték, hogy közeledik a jobboldali frazeológiához. Csak azt említem meg, hogy megint előkerült új fogalmazásban a *tizenötmillió magyar miniszterelnöke*, és újabban középhatalmi muszklink mutogatásával is foglalkozik. De mindent felülmúl a minap Szárszón elhangzott kijelentése: „Elsősorban mindannyian magyarok vagyunk, és csak azután szocialisták, liberálisok vagy konzervatívok.” Mondták ezt már fideszesek is, és nagyon passzolt hozzájuk; mondta Hiller és más szocialisták is, de ők nem leptek meg. Gyurcsány szájába azonban nem illik ez a tökéletesen értelmetlen jobboldali hadova.

Merő véletlen, hogy ki milyen nemzet tagjaként jön a világra. Aki magyarnak születik, az természetesen magyar, de minőségét ez a ténykörülmeny nem befolyásolja. A nemzethez tartozásnak nincs értékhorozó funkciója. Attól, hogy valaki magyar, lehet korszakalkotó feltaláló és közveszélyes idióta is. Értékét társadalmi értelemben az dönti el, milyen emberré lesz. Hogy becsülheti valaki többre a pusztá véletlent, mint azt a szívós munkát – a sajátját, a szüleiét, a nevelőit, barátait, a szerelmeit –, mely olyanná alakította, amilyen? Gyurcsány szocialistákról, liberálisokról és konzervatívokról beszél – de miért nem folytatja a sort a nyilasokig? Hisz ők is magyarok. Ha elsősorban magyar, és választania kell, kivel lesz szolidáris: Szálasival vagy Einsteinnel? A globalizálódó világban, a világméretű szociális nyomorúság és a nyomában elharapódzó terrorizmus idején Gyurcsány szövege populista frázis, melyet ellenfeleitől vett át, hogy őt is kifogástalan hazafinak tekintsék az ichtyosaurusok.

Ha a szocialista párt a sajátja helyett ellenfele nótáját kezdi fújni, mert azt gondolja, hogy ez népszerűbb, az ő álláspontja viszont szégyenletes, akkor maga garantálja vereségét. Miért bizony a választó egy olyan pártban, amely magában sem bíz?